

IV/61
Kapitel

FOSTERSONEN.

BERÄTTELSE

FÖR

BARN.

(Med träsnitt)

IV 61
Kapsel
Foster-sonen.

FOSTERSONEN.

BERÄTTELSE

FÖR

BARN.

*Förädlande och uppmuntrande
till flit och rena seder.*

Med träsnitt.

HELSINGFORS 1851,
hos A. W. GRÖNDAHL.

Förord.

Följande lilla Berättelse är upptecknad utur minnet, och torde till någon del kunna gagna till ledning för de barn, som åstunda lära det goda, sanna och rätta samt vandra på dygdens väg, hvilket alltid blir en följd, der Gudsfruktan blifvit lagd till grund vid deras uppfostran. Författarinnans lifliga önskan är derföre: att de unga små måtte i minnet fästa ömma Föräldrars förmaningar och råd, och i denna lilla berättelse se den lycklige Fostersonen som så tidigt måste lemna den omvårdnad och ledning, hvilken är så outhärlig för ett barn, men sedan genom förtröstan på Gud och ihågkommande af sina föräldrars råd blef en lycklig menniska i samhället, och en föresyn för alla goda och lydiga barn.

FÖRSTERSONEN.

Vid mitt trettonde år, nödgades jag emot min och mina ömma föräldrars förmodan, begifva mig från fadernehemmet, i följd af en misslyckad spekulation, hvaruppå min faders hela existense berodde, och hvilken olycka tolalt kullstörtade föräldrahuset. Som jag var äldste sonen och hade mycken lust för studier, var det min faders afsigt att låta mig följa denna höjelse, då plötsligt denna oförutsedda händel-

se inträffade. Jag kunde ej uthärda att se denna sorg, hvilken nedslog min älskade moder, syskonen och alla i huset, samt de stora förändringar och indragningar, som sedan blefvo nödvändiga. Jag beslöt därför att om möjligt försöka att förskaffa mig min utkomst, hvarföre jag tog ett ömt afsked af mina föräldrar och syskon, och med min bok under armen samt litet bröd och ett stycke rökt skinka (quarlevor sedan bättre tider) uti en liten påse, som jag kastade på ryggen, vandrade ut att på egen hand försöka min lycka. Min moder bad mig innerligt att ej tänka på detta, då hon hörde mitt beslut; men hon fann slutligen nödvändigheten deraf, då jag ej heller upphörde med böner och försäkringar att ej glömma mina föräldrars alltid ömma förmaningar till gudsfruktan, flit och dygd. Således begaf jag mig åstad, och mina föräldrars välsignelser lättade min gång. Jag vandrade nästan utan uppehåll till dess jag kom vidpass en mil nära staden U . . . . , då en vagn

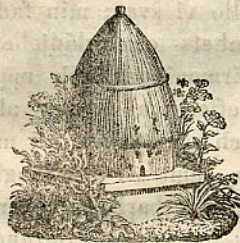
förespänd med fyra hästar rullade förbi mig, men stannade hastigt till dess jag hunnit nästan fram-

om den, då någon ropade mig. Jag vände mig om och såg en herre med respektabelt utseende se ut genom vagnsfönstret och vinkande mig till sig frågade: hvart jag ämnade gå, eller huru jag kommit så ensam denna väg. Jag bugade mig och svarade höfligt att jag ville berätta allt blott jag finge tillåtelse att dröja dermed tills vi kommit fram till staden; han förstod mig, att jag uti betjeningens närvaro ej ville säga detta, och med en nöjd min sade han till mig: "kom upp i min vagn min gosse, så skall du få blifva hos mig någon tid, till dess jag kan skaffa dig någon passande plats". Med en blick på min bok frågade han hvad jag läste, då jag med nedslagna ögon svarade, jag har alltid läst gerna, och det var en tid då jag hade det hoppet att få studera; det glädde mig mycket och fördubblade min flit, men nu är detta hopp förbi; och jag vet ej hvad det skall blifva af mig. Jag berättade då mina föräldrars och mitt öde, emedan ingen annan kunde åhöra oss, och han sade med en tår uti ögat, "du skall blifva min son, ditt utseende inger förtroende, och om ditt inre är såsom du i ditt tal uttryckt dig, så hoppas jag med tiden kunna göra dig lycklig, och sjelf få glädje af dig."

Sålunda förgick tiden och det dröjde ej länge

förrän vi voro inne i staden, och vagnen stannade utanför min beskyddares hus. Jag finner ej ord att beskrifva min öfverraskning och glädje vid åsynen af detta lyckliga återseende, den älskvärda maken och tre de allra täckaste flickor öfverhopade den kärkomne husfadren med välkomsthelsningar och ömhetsbetygelser, så att man kunnat tro, det han varit borta flera år, hvilket dock ej var förhållandet. Sedan han mottagit och besvarat dem alla med mildhet och kärlek, vände han sig till mig, tog mig vid handen och förde mig till sin maka med dessa ord: "här min älskade Leontine, har jag upptagit ett hittebarn som vår son, ombulda honom med samma ömhet som våra döttrar, och vi skola hoppas att en dag få känna oss lyckliga och tillfredsställda öfver att hafva undanryckt honom, man vet ej hvad för faror." Han omtalade nu hvad jag på vägen hade berättat. Den ömma modren omfamnade mig och sade röd: "var välkommen min son, måtte försynen förunna oss tid och förmåga att kunna verka hvad vi önska för dig, och du skall äfven sjelf bedja till den allgode om förstånd, kraft och vilja, att blifva en redlig och nyttig medlem i den verknings-krets, eller den bana, hvilken du en gång kommer att beträda." Jag tackade

för hennes godhet och lofvade att alltid söka att bevisa min tacksamhet och erkänsla såsom sig börde. Redan andra dagen voro mina nya syskon och jag så bekanta, att de underrättade mig om hvarjehanda, och bland annat, att det fanns en bikupa i träd-

gården, hvilken jag ofta, mellan mina läsestunder, roade mig att betrakta, huru ordning och flit rådde inom dessa små djurens boning, och huru de ifrigt samlade hvar från sitt håll, för att föröka den söta honingskakan. Mitt läsrum erhöll jag bredvid min fosterfaders skrifrum, och sedan jag varit vid pass fjorton dagar i deras hus, frågade han mig en dag, om vi ej skulle skrifva till mina föräldrar, och låta dem veta, hvarest jag finnes. Hvem skulle väl blifva glad, om ej jag. Inom mig hade jag väl länge önskat detta, men af grannlagenhet ville jag ej yttra något derom.

Jag gick genast in i mitt rum och satte mig att skriva till mina älskade, huru lyckligt jag blifvit upptagen uti Doctor V . . . s hus, och hvad godhet och omvårdnad jag der åtnjöt; sedan bifogade han äfven ett bref, kuverterade och afsände dem. Med omgående post erhöillo vi svar; min faders bref var uppfyllt med tacksambets- och glädjebetygelser till min välgörare, och förmaningar och uppmuntringar, till mig att uti allt efterkomma min aktningssvärde fosterfaders vilja och så mycket uti min förmåga stod visa min erkänsla, samt uti allt ihogkomma att tacka försynen, som så underbarligen leder allt till en god utgång, och bedja om hans fortfarande hägn och beskydd. Jag uraktlät ej heller att ihogkomma detta, ty hvarje morgon och afton gjorde jag min bön, uppfyllt af heliga känslor och med brinnande andakt nedkallande himmelens välsignelse öfver det hus, der jag vistades, och öfver alla dem, som voro dyrbara för mitt hjerta.

Flera veckor förflöto, jag studerade flitigt, besökte trädgården och mina bikupor, (jag kallade dem sedan för mina) då jag en dag fick göra sällskap med min fosterfader till hans lantegendom, der jag

roade mig bland annat med att hjelpa hans folk räfsa hö, och det med sådan ifver att de förundrade sig

öfver min ihärdighet, men jag lät dem förstå! att då man har en god vilja, kan man uträtta allt. Glad och förnöjd återvände jag hem med min gode fosterfader och han yttrade sin belåtenhet med att se mig älska allt nyttigt arbete, och att han uti allt såg mig motsvara hans önskan och förhoppning.

Sedan åter några månader förgått, tillstundade julen, då jag mycket önskade att kunna göra mina syskon åtminstone någon liten glädje; den äldsta som var 12 år, hade namn efter sin förträffliga moder, Leontine älskade mycket musik och var skicklig der-

uti, fick af sina föräldrar en pråktigt utsirad och klangfull lyra, till hvilken jag förskaffade mig skönt

doftande blommor, dem jag sammansatte till en krans, som blef mycket omtyckt för sin enkelhet och smak. Den medlersta dottern hette Teodolinda och var 10 år, hon tyckte mycket om frugt, hvarföre jag åt henne fyllde en desertsål med diverse utsökta frugter, hvilka af henne mottogos med stor glädje; den yng-

sta var 7 år, och barnslig som hon var, kunde jag ej utfundera något annat, åt henne än en mycket

vålgjord qvist, med tvenne fåglar, som visade hvarandra ömhet och kärlek.

Om ej min vålgörare hade försedt mig med en börs fylld med silfvermynt, hade jag ej kunnat få denna glädje; jag fick tillika flera för mig nyttiga böcker samt ett ur med en vacker inskription.

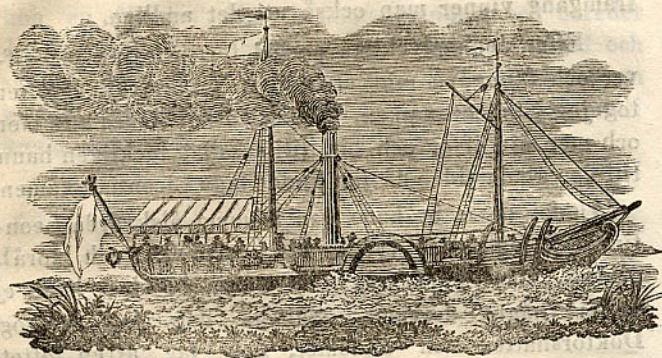
Huru lycklig var jag ej uti detta hem, der godhet och kärlek bevisades mig och tillväxte för hvarje dag! O hvad den yngling är säll, som af den himmelske fadren beder om alla sina behof, och om förstånd att använda gåfvorna med tacksamhet och lof.

Sedan fyra år förflutit, skulle jag och den fromma Leontine konfirmeras, de ömma föräldrarne hade då viktiga saker att tänka på, först deras äldsta dotter och sedan — fostersonen, hvilka begge skulle begå denna stora och dyrbara åminnelse-fest af vår återlösares kärleks-måltid. Sedan denna tid skulle dessa, deras älsklingar, hvar för sig, blifva ansvarige för sina gerningar, tankar och uppåt, inför den Allseende

Fadren och den allt ting ransakande domaren. Med kärlek och nit för dessa heliga pligter, påminde de oss ofta och lifligt om vigten af det förbund, vi nu skulle förnya och som andra förut på våra vägnar ingått uti dopet, då vi sjelfva ej förmådde förstå helgden af detta stora och heliga förbund. För vårt framtida väl och för vår eviga sällhet och frid, bådo de oss att hvarje dag, ja hvarje stund, med tacksamhet, ödmjukhet och vördnad utur hjertats djup, uppsända till vår Allgode Fader i himmelen trägna suckar och böner, att han af nåd och mildhet ville ledsaga oss på den slippriga vägen genom lifvets öcken, der så mången vandrare förvillat sig, samt bevara oss för alla afvägar, frestelser och faror och i alla våra lefnadsdagar bibehålla oss uti sin nåd och sitt mäktiga beskydd.

Till denna stora högtid voro mina föräldrar äfven bjudna; jag kan ej finna ord att tolka de känslor, som i denna stund uppfyllde hela min själ; det var en outhärlig glädje och sällhet, blandad med tacksamhet och kärlek för mina fosterföräldrar, och innerlig ömhet för dem, som först sågo mig födas. Mina föräldrar anlände två dagar före konfirmations-

dagen, då jag och hela familjen V . . . . voro dem till möte vid ångfartyget.

De tacksamhets- och glädje-betygelser mina föräldrar utgjöto, först till försynen, ledsagaren af hela människosläktets öden, och sedan för de goda, som vårdat och omhuldat mig intill denna tid, vore min penna för svag att tolka.

Dessa själens högtids-dagar voro nu förbi, mina föräldrar reste åter till sitt hem, och jag skulle nu åter börja att tänka på mina jordiska bestyr. Äfven under dessa, kan och måste man ihågkomma sina högre pligter, ty endast religionen lärar och hjälper oss att känna värdet af en ren christlig menni-

sko-kärlek. Ju mer man vinnlägger sig derom, desto lättare blifva de timmeliga göromålen och desto mer framgång vinner man också uti det andliga.

Efter denna lyckliga period fortsatte jag med ifver och framgång mina studier, och kort tid derefter tog jag Studentexamen. Sedan fördubblades allt mer och mer min ifver och flit, till dess jag lyckligen hann till den glada tiden då jag kunde taga Licentiatexamen.

Under dessa år hade den fromma älskvärda Leontine och jag fattat tycke för hvarandra, och föräldrarna, som märkt vår ömsesidiga höjelse, hade ej heller något deremot. Samma dag jag mottog Doktorshatten och diplommet, fick jag äfven löftet om Leontines hand. Vår förlofning firades kort derefter, och jag reste sedan till staden S. för att fullända min kurs. Vid min återkomst var jag lycklig nog att snart få en Provincial-läkarebefattning.

Föräldrarna hade utrustat sin dotter med allt hvad till ett treffligt bo kan önskas, och vårt bröllop firades till sällhet för oss sjelfva och till glädje för våra ömma föräldrar å ömse sidor. Med deras innerliga välgångsönskningar och hjertliga välsignelser reste vi till vår nya bostad, der min ömma maka är ålskad af alla.

Genom sitt ädla väsende, sin anspråklösa och derjemte gudfruktiga vandel samt flit och ordning, är hon en föresyn för alla unga qvinnor, och bereder derigenom det bästa af allt,—den husliga trefnad och sällhet, som är så oskattbar och så outhärlig inom hvarje familj, om den inre lyckan och friden skall kunna äga bestånd.

Till Barndomen.

*Låter barnen komma till mig,
och förmener dem icke, ty
sådana höra Guds rike till.
Marc. 10: 14.*

Mine dyre älskelige små! detta är eder bästa väns ömma befallning till dem, som omgifva och vårda edra späda dagar; denna är den ömma fadersrösten, hvars betydelsefulla och kärleksrika innehåll j icke kunnen ännu fatta, men en dag, när edra hjertan kunna förstå vidden af detta kärlekens bud, då skolen j djupt röras af hans barmhertighet, som från eder första tillvarelse vakade öfver edert vål; gode barn; veten, att denne eder bästa vän är himlarnes och jordens Gud, — han är den, som skapat eder, han är den, som åger och som gifver allt det goda, hvilket j undfån af edra föräldrar och vänner. Huldrikt burne på de moderliga armarne och med innerlig ömhet vårdade af de föräldrar han gifvit eder, finnen j der målet för all eder önskan, och i anen ej, att det finnes någon, som ännu ömmare älskar eder, och hos

hvilken j tryggare kunnen hvila än vid dessa, som äro eder så kära. Men jag vill förkunna eder, att den gode Guden, som i himmelen bor, hans kärlek är oändeligen högre än deras, hos hvilka j tycken eder funnit allt, hvad edert hjerta önskar. Det är han, som skapat jorden, som låter det gröna gräset växa på marken, som pryder ångarne med de mångfärgade blommorna, som låtit de skuggiga träden uppväxa, skapat de vackra foglarna, att med sin sång förnöja edra öron, låtit djuren finnas på jorden, för att gagna eder. Genom Hans välsignelse växer säden på fälten, och det är Han, som gifver eder kläder och föda, genom den välsignelse Han skänker åt edra föräldrar. Ehuru detta är mycket och långt mer än j kunnen förtjena har den allgode Guden gjort oändligt mera för eder, han har sjelf blifvit ett litet barn, på det att de små oskyldige skulle lära fromhet och lydnad af honom, han har uppruxit ibland människors barn och lemnat dem det högsta mönster af dygd, lydnad och fromhet. Det var han, som bjöd, att barnen skulle komma till Honom, och som sade, att han ville, att de skulle blifva innevänare i hans himmel. Lydige denna befallning, hafva edra föräldrar, vid eder ankomst i verlden, framburit eder till den gode

Guden, och då j undfingen edert jordiska namn, inskrefs edert himmelska i Guds minnesbok, och fromma vänner lofvade på edra vägnar, att j, såsom Guds egendom, skullen i all eder lefnad blifva goda och rättssinnige, d. v. s. att j med fromhet och utan egen vilja skullen följa Guds bud, älska, vårda och lyda edra föräldrar och dem som vilja edert bästa, att j vid hvarje nöje j njuten, hvarenda glad stund som fröjdar edra hjertan, prisen Gud för denna godhet och aldrig glömma, att all sällhet är en skänk af Gud. Blifve eder lefnad sådan, att Gud kan glädja sig öfver eder, då låter han sina goda englar följa eder och bevara eder från allt ondt. J veten icke ännu hvad englar äro: desse äro de fromme och lydige Guds rikets innerånare, hvilka en gång vänta eder i den himmel der Gud bor, sedan j här på jorden genom eder beskedliga och rättskaffens vandel af Guds barmhertighet funnits värdiga att upptagas i bland dem, som bo i ljusets rike.

Jag önskade kunna dölja för eder det ondas tillvarelse, icke behöfva låta eder veta den bedröfliga sanningen, att det onda finnes och att onda englar gifvas, hvilka icke hörsammat Guds vilja, och hvilkas onda gerningar nödgat Gud att skilja dem ifrån

de goda, och att de förvaras på ett olyckligt ställe, der de till straff för sin ondska utstå oändliga plågor och qval. Det är till dessas olyckliga hem, till dessas osälla samfund de komma, hvilka icke lyda Guds bud. Alskade små! sammansluten edra händer och bedjen den evige med barnslig kärlek, att han bevarar eder ifrån allt ondt, och ifrån bekantskapen med dessa olyckliga, som kallas djeflar.

När Gud blef barn, af kärlek för eder, då antog han namnet Jesus Christus. Såsom vän af de små barnen, trängdes fromma föräldrar omkring honom, för att frambära sina små barn, på det han skulle välsigna dem, det är: göra goda önskingar för deras väl och bedja för dem hos sin himmelske Fader, att de måtte blifva lycklige i tid och evighet. Då tog han dem upp i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem. Så gör Jesus ännu med de små fromma barnen; och fastän j icke kunnen se honom, äro likväl han och hans goda englar alltid hos eder. Det är han, som beskyddar och bevarar eder, som tröstar i bedröfvelsen, som vakar vid edra läger då j sofven, att intet ondt må vederfaras eder och som gifver eder hugnad och glädje, då j ären fromme och rättskaffens. Älskelige små! ställen eder lefnad så

fromt, att Gud och hans englar alltid kunna omgifva eder: då skall himmelens Gud glädjas öfver att hafva varit edert lifs upphof, och då fröjden j edra föräldrar och vänner, hvilket j alltid bören ihogkomma att j ären skyldige dem, och att det är Guds befallning. Då skola edra ömma mödrar icke mera minnas sina många bekymmer för eder späda ungdom och de många sömnlösa nätter de måst vaka för edert väl, då j ännu ej förstoden det, då tänker den huldrike fadren icke på all den möda och ångest han utstått för eder bergning. Vid åsynen af eder beskedlighet vika alla bekymmer ifrån edra ömma föräldrars hjertan, ty de vänta en dag att få hugnad af eder och att i eder finna ett säkert stöd för sin ålderdom. Och vid åsynen af den glädje j orsaken dem, som vårda eder, vid det väl förtjenta loford j uppbären af hvar och en som ser eder beskedliga vandel, skolen j sjelfva finna en glädje, hvars njutning utsägligt öfverträffar den stojande yrsel, i hvilken de obetänksamme framrusa, och vid hvars utöfning de oftast få erfara en smärtsam ånger.

Dessa äro de förmoner j njuten i denna verlden, men detta är dock ringa i jemförelse med den saliga belöning som väntar eder i en kommaude verld.

J hafven sett huru man bär bort de döda till kyrkogården och nedgräfvit dem i jorden; så skall man äfven en gång, förr eller sednare, göra med eder. I skolen ock dö, man skall begravva eder, j skolen förmultna och blifva till jord. Men älskelige, veten, att det är blott kroppen som dör, anden, den odödlige, skall lefva evinnerliga, och i evighet uppbära lönen för en oförvitelig vandel, eller ock straffet för onda gerningar. Således är den största vinst af ett fromt lefverne att vänta efter döden, då de fromma alltid få vara hos Gud och der återse de afidna vänner, som under lefnaden varit oss så kära, och i himmelen evigt njuta en ostörd glädje, utan att frukta det mångahanda onda, som dagligen hotar här och störer vår sällhet, ty döden har der mistat sitt välde, sorgen är okänd, och inga tårar gjudas i Guds himmel.

Goda barn! detta är den salighet, som eder bästa vän bjuder eder; men han fordrar sann fromhet lydighet utan egen vilja, och kärlek utan förställning. Låten ingen dag ändas, utan att vid aftonen genomgå eder lefnad, tänken noga efter, om j med uppsåt vikit ifrån Guds bud, och om j det finnen, så bedjen att han ville eder det förlåta, och föresätten eder att med hans nåd och hjälp bättra edert lefverne och alldrig bryta emot Guds bud.

Undviken icke det onda för straffets skuld, ty denna återhållsamhet ifrån brott anses icke af Gud för fromhet. Gud fordrar att vi skola göra det goda för det godas skull, och ej af fruktan för straffet.

Talen med Jesus hjertats oförställda språk, gån till honom såsom eder bästa vän, försöken icke dölja något för honom, som är allestädes närvarande som ser och vet allt. Låten icke förföra eder af onda exempel, om j sen dem, som göra det orätt är, bedjen då eder gode Fader bevara eder från att blifva så elaka och onda. Lären icke att svärja och utfara i onda och ohöfviska ord, ty detta misshagar Gud. Missbruken icke Guds namn, uttalen det icke utan med innerlig vördnad och vid de tillfällen, då j såsom goda barn bedjen honom att antingen gifva eder hvad godt är, eller bevara eder från detta onda. Följen icke de vanartigas exempel, som tala osanning. Veten att lögn är satans foster, och att det skamligaste en människa kan göra, är att förneka sanningen. Om j af ovarsamhet eller hastighet råken att göra det, som icke rätt är, tillstån då sanningsfullt hvad j brutit, och då kunnen j vänta förlåtelse af Gud och människor.

Och om j vid anstald profning, då dagen är slutad, finnen eder hafva ändat dagen utan förebräelser

för försummade pligter, väl eder då! då kunnen j lugnt njuta sömnens hvila, förvissade att englasyskon omgifva eder sång, att de afvärja allt ondt ifrån eder, och att j såsom Guds barn hvilten i den faderliga famnen. Om j så framlefven eder tid, skall eder lefnad blifva lugn och lycklig och eder evighet ousågligt salig.

Älskelige! till eder lemnar jag den vise Salomo's råd: tänker på eder Skapare i eder ungdom, förr än de onda dagar komma, ty Gud skall hafva alla gerningar fram för domen, på den sista stora redogörelsedagen, ja ock de der fördolde äro.

